

رابطه آب و علم در نزد اسماعیلیان

دکتر مریم معزی

عضو هیأت علمی - دانشگاه فردوسی مشهد

آب در بسیاری از ادیان و آیین‌ها نماد پاکی و پاکیزگی است. از آن جمله در اسلام آب تطهیر کننده بسیاری از آلودگی‌های جسمانی است. آن اندازه که اسلام به پیروانش در تطهیر با آب سفارش می‌کند، در کمتر دین و آیینی می‌توان اشاره‌هایی یافت. مذهب اسماعیلیه که شاخه بزرگی از تشیع به شمار می‌رود، با این احکام اسلام برخورد ویژه‌ای می‌کند. آنان معتقدند آیات و احکام دارای ظاهری و باطنی هستند. ظاهر آن برای عوام و معانی باطن آن برای خواص است و برای دریافت معانی باطنی باید دست به تأویل زد. به همین جهت باب تطهیرات را در احکام اسلامی تأویل می‌کنند و آن را با علم در یک جایگاه قرار می‌دهند. مقاله حاضر بر آن است در میان نوشته‌های اسماعیلیان اهمیت و جایگاه آب را که به بالاترین مقام ارتقا می‌یابد، با استفاده از روش تحقیقی تاریخی از نوع مطالعه موردنی نشان دهد.

کلید واژه‌ها: آب، اسماعیلیان، ناصر خسرو، اخوان الصفا، علم.